Viața studențească

38

Călăuzită de înalte și rodnice simțăminte patriotice, profund conștientă de marile răspunderi sociale ce-i revin, la unison cu ecoul impresionant stîrnit în masele populare de documentele ce vor fi supuse aprobării Conferinței naționale a P.C.R. din decembrie, studențimea vede în PROIECTUL DE DIRECTIVE — programul examenelor sale de mîine, cota înaltă a exigențelor față de care trebuie să-și orienteze eforturile în studiu și muncă. Este sensul implicit al ciclului de ecouri studențești la Proiectul de Directive, ciclu ce-l începem azi și care exprimă conjugat o reflecție, o adeziune și un angajament.

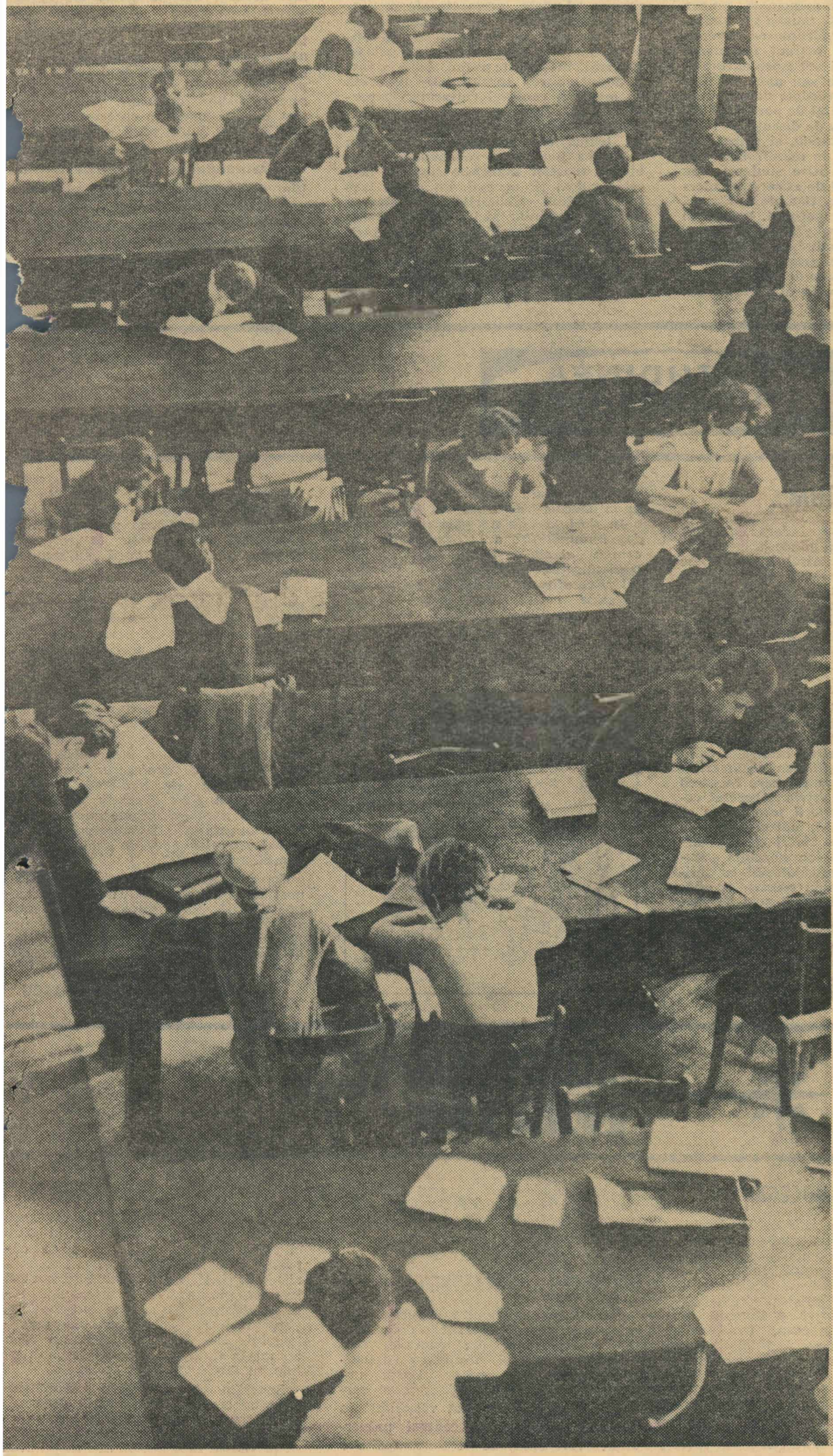

Foto : Emil COJOCARU

DIRECTIVELE – PROGRAM PENTRU EXAMENELE NOASTRE DE MÎINE

Noul Proiect de Directive cu privire la perfecționarea conducerii și planificării economiei naționale marchează prezența promptă a partidului nostru în centrul activităților sociale îndreptate spre noblul țel de înflorire continuă a patriei noastre.

Avînd o profundă fundamentare științifică, acest document reflectă preocuparea continuă a partidului în vederea elaborării celei mai judicioase politici economice, aplicînd în mod creator principiile marxism-leninismului la condițiile contemporane, concrete din țara noastră.

În cadrul complexului de directive am fost reținut, ca student, de capitolul dedicat cercetării științifice. Sînt profund impresionat de grija partidului pentru dezvoltarea și perfecționarea sistemului național al cercetării științifice. Proiectul de Directive dezvăluie legăturile intime între postulatul teoretic și producția materială. Orientarea comună a cercetării științifice și a producției materiale — ca laturi adînc întrepătrunse — spre ridicarea nivelului de civilizație și cultură al poporului nostru este un adevăr axiomatic. Un adevăr atît de simplu, integrat în activitățile noastre zilnice. Unul din multele și marile adevăruri „simple" pe lîngă care trecem zilnic, dar la ale căror înțeles și valențe reflectăm uneori prea puțin.

Am fost obișnuiți și în trecut cu prezența în știința mondială a unor ilustre personalități române. Dar, așa cum se arată în Proiect, trebuie stimulată și mai mult inițiativa creatoare a savanților și cercetătorilor, asigurată orientarea direcțiilor de cercetare, trebuie folosită totodată personalitatea colectivă a poporului. În contextul științific mondial contemporan, dezvoltarea științelor este în acest sens și o operă colectivă.

Ca studenți, nu putem lipsi din rîndurile marelui front al științei naționale. Trebuie să ne punem întrebarea : Putem de acum, din amfiteatre și laboratoare, să contribuim la mișcarea de mare amploare a științei și tehnicii ? Răspunsul — și experiența ne-o confirmă — este ferm afirmativ. Nu trebuie să așteptăm un carnet sau o diplomă pentru a ne valorifica ideile. Trăim vîrsta cea mai arzătoare. Acum, în plină formare, avem ideile cele mai îndrăznețe, cele mai curajoase, o largă perspectivă. De ce să le pierdem prin abținere ? Cît de greu se trăiește uneori sentimentul pierderii unei idei ! Avem de partea noastră tinerețea, entuziasmul, forța creatoare, voința de a învinge piedici, generozitate spirituală și posibilități reale de a ne realiza. Fructificarea tuturor acestor calități stă în noi, în munca noastră de zi cu zi.

Prin Proiectul de Directive, partidul nostru ne deschide cu generozitate noi posibilități de a ne afirma. Animat de aceste idei, de conștiința încurajării primite, am sentimentul că Proiectul de Directive al Comitetului Central al Partidului Comunist Român cu privire la perfecționarea conducerii și planificării economiei naționale, corespunzător condițiilor noii etape de dezvoltare socialistă a României, cunoaște un larg ecou în rîndurile colegilor mei din toată țara.

Acest document este și va fi o carte de căpătîi în examenele pe care le vom pregăti pentru cel mai exigent examinator — viața.

Al. PASCU
student, Universitatea „Al. I. Cuza", Iași

VS

REVISTĂ A ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Nr. 38

12 PAGINI • 0,50 LEI • ANUL XII
MIERCURI 15.XI.1967

Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii". București. Redacția: Str. Brezoianu, 13. Telefon: 14 02 15

PAȘI DE DANS ÎN ACTIVITATEA CULTURALĂ

Urmărind dezideratul ca fiecare student să fie înarmat pentru viață nu numai profesional dar și spiritual, comisia culturală a Institutului de medicină din Timișoara a căutat să aleagă și să pună în practică tot ceea ce a fost mai bun din activitatea ei în anii precedenți, precum și ideile celor mai noi membri ai săi. Munca astfel organizată a dus la multe rezultate frumoase, oglindite în succesele obținute de formațiile artistice, de numărul mare al acțiunilor realizate cu larga participare a masei studențești.

De mai multe ori am fost chiar rugați să împărtășim unele experiențe ale noastre și colegilor din comisiile similare ale altor institute. În munca comisiei noastre entuziasmul tineresc a fost legat de organizarea conștiincioasă, de operativitate, inventivitate și inițiativă. Nu este cazul, totuși, să apreciem că în munca comisiei culturale de la I.M. Timișoara rezultatele au fost la înălțimea posibilităților. Ca la orice comisie culturală activitatea noastră s-a desfășurat în două direcții principale: munca culturală de masă și munca cu formațiile artistice. Sub îndrumarea comisiei au avut loc multe acțiuni fructuoase mai ales în grupe și ani (spre exemplu, anul I Stomatologie sau anul IV Medicină generală). Precedate de o audiție muzicală, de un recital de poezie, de recenzia unei cărți sau de discuții pe teme variate la masa rotundă, și urmate de dans, aceste forme de manifestare culturală, de întîlniri între studenți s-au dovedit a fi deosebit de eficace, au mers la inima studenților. Dar, de multe ori intervine problema spațiului. Frumoasa sală a clubului care găzduiește aceste acțiuni nu poate satisface solicitările, căci o „seară" a unei grupe se poate suprapune cu o activitate de club și atunci trebuie să renunțăm la una dintre ele. Momentan ne înghesuim acolo deoarece alt spațiu nu putem obține. Deși, poate, asemenea acțiuni ar putea fi realizate și în alt cadru decît cel al clubului. Ne gîndim de pildă chiar la o sală de seminar sau la sala de oaspeți a unui cămin studențesc. În Institutul de medicină Timișoara s-au obținut succese în organizarea serilor de film în care au fost prezentate studenților pelicule inedite, spre exemplu, o gală de filme franceze. Tovarășul R. Voneshi, lector la Universitatea din Timișoara, a ținut o expunere în limba franceză despre obiectivele economice ale Franței și despre oamenii ei, după care a urmat o serie de cinci-șase filme pe diverse teme, dintre care amintim: „Castelele Franței", „Marcel Marceau", „Delacroix și Baudelaire".

Din păcate colaborarea cu Direcția regională a difuzării filmelor este încă sărăcăcioasă din vina noastră dar și a partenerilor. Ca deficiență menționăm că comisia culturală nu a reușit să mobilizeze în masă studenții pentru participarea la unele spectacole ale instituțiilor culturale din Timișoara; de exemplu la spectacolele de operă sau la concerte pot fi găsiți mereu cam aceiași studenți, încă foarte puțini. Slabă a fost și popularizarea spectacolelor realizată de membrii comisiei culturale. Remarcăm și preocuparea scăzută a comisiei pentru realizarea de abonamente la operă, teatru sau filarmonică. Tovarășa Manovici Ligia care se ocupă de problema biletelor muncește singură, fără colaboratori și, normal, nu poate face față mulțimii solicitărilor, mai ales că nu este sprijinită nici de alți activiști ai asociației. Considerăm necesară de asemenea lărgirea colectivului de muncă, atragerea a tot mai multi studenți la organizarea acțiunilor culturale. Comisia culturală a reușit mai multe acțiuni în ceea ce privește formațiile artistice ale institutului, aceasta și pentru că fiecare membru al comisiei a răspuns de cîte o formație. Cred însă că ar putea realiza mult mai mult dacă fiecare membru al comisiei ar răspunde de cîte un anumit gen de activitate.

O altă deficiență care s-a manifestat în munca unor comisii, mai ales la nivelul facultăților, a fost aceea că șeful comisiei era singurul care lucra efectiv, sau, în cazuri mai fericite, era ajutat de unul sau doi dintre membri, ceilalți activiști făcînd parte numai cu numele din comisie. Am hotărît ca în acest an universitar să încercăm o experiență: realizarea unor mici colective formate din 2—3 membri, care să răspundă în mod direct de o problemă concretă, care să nu fie trecută numai în plan, ci să fie practic realizată. În general, colaborarea cu organizațiile U.T.C. se realizează în ceea ce privește munca culturală numai la nivelul centrului universitar. Dacă vom cerceta modul în care decurge această colaborare la institute, facultăți sau ani de studii vom observa că ea se destramă. Este una dintre direcțiile în care va trebui să depunem eforturi sporite, colaborarea cu organizațiile U.T.C. fiind de natură să dea prestigiu și vigoare unora dintre acțiunile comisiilor culturale. Aceasta mai ales în problemele în care ne lovim de inerția unei bune părți a colectivului studențești. Considerăm că și conducerea institutului și conducerile facultăților ar trebui să manifeste un interes mai mare și să acorde un sprijin sporit muncii culturale, mai ales la nivelul facultăților și anilor.

Florin MICLEA
student, Institutul de medicin[illegible]
Timișoara

ATITUDINEA STUDENȚEASCĂ

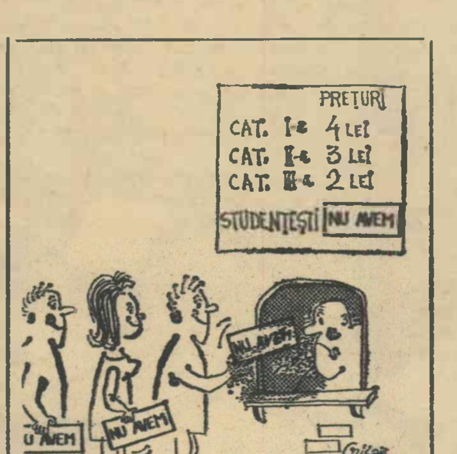
TOT PE DRUM...

Adresă Nr... „Intreprinderea de transporturi București vă aduce la cunoștință că organele de control I.T.B. găsesc zilnic numeroși studenți care circulă cu vehiculele de transport în comun fără a poseda biletul legal de călătorie, fără a introduce contravaloarea biletelor în aparatul de autotaxare, sau care merg agățați pe scări și barele din spate, expunîndu-se la grave pericole".

Asemenea adrese sosesc cu regularitate la Ministerul Invățămîntului.

Practica „blatului" presupune și manevra blocării scărilor vehiculelor, care duce atît la stînjenirea celorlalți călători cît și la posibilitatea accidentării grave a unora dintre cei care încearcă să folosească acest sistem. Aspectul cotidian al acestei situații face ca ea să constituie o problemă, mai ales că s-au ivit unele cazuri de tineri care, profitînd de reputația de loc onorabilă a studenților în privința călătoriei cu mijloacele de transport în comun, nu plătesc taxele de călătorie și apoi își justifică comportarea prin calitatea de student fără, bineînțeles, să o aibă. ***Din păcate, nici în alte centre universitare situația nu este mai bună. La Iași, Cluj și Timișoara s-au ivit plîngeri din partea organelor întreprinderilor de transport în privința comportării studenților în mijloacele de transport în comun.***

In dorința de a găsi modalitățile de îmbunătățire a transportului în comun al studenților, Ministerul Invățămîntului, împreună cu Comitetul Executiv al U.A.S.R., au inițiat tratative cu I.T.B.-ul, vizînd punerea în circulație a unui TIP DE

ABONAMENT STUDENȚESC. Din [illegible] cate, deși a acceptat ideea ca atar[illegible] I.T.B.-ul a condiționat punerea lui [illegible] circulație de abonarea tuturor stu[illegible]denților, indiferent dacă au sau n[illegible] nevoie de el.

O dată cu începerea noului an universitar am încercat să vedem dacă I.T.B.-ul se mai preocupă de problema în discuție. Tovarășul Dan Ignat, care trebuia să întocmească materialul cu propuneri, a fost înlocuit de la 1 noiembrie cu tovarășul Gheorghe Popescu. Primul a refuzat să ne dea relații în privința activității de care răspunsese, iar cel de-al doilea nu cunoaște încă problema. În schimb, I.T.B.-ul a luat măsuri care afectează serios deplasarea studenților către spațiile de învățămînt, cantine sau cămine. Spre exemplu, a redus la jumătate numărul de vagoane de pe linia tramvaiului 12, îngreunînd astfel circulația celor 4 500 de studenți de la complexul „Regie".

Considerăm că întreprinderile de transport din centrele universitare ar trebui să țină seama de necesitățile cotidiene ale studenților, în special în marile orașe, în care numărul mare al acestora ar justifica luarea unor măsuri speciale.

Elisabeta CONSTANTINESCU

RECOMANDAT EXPRES

LECTURĂ CU... MUCEGAI

S-au scurs multe zile de la deschiderea noului an universitar și așteptăm zadarnic să ni se amenajeze și nouă, studenților de la căminul „Justin Georgescu" din Iași, o sală de lectură, unde să putem studia în liniște. E drept, conducerea administrativă a încropit un spațiu pentru așa ceva, însă sala oferită este practic nefolosibilă datorită atmosferei insuportabile, aerului greoi, a igrasiei și a mirosului de mucegai care stăruie în permanență. De aceea, studenții ocolesc această sală folosind în continuare spații improvizate (culoare, spălătoare), transformîndu-le în săli de lectură „ad-hoc".

Consemnăm că în repetate rînduri asociația studenților a cerut remedierea acestor carențe. Ce s-a făcut pînă acum, se vede. Să vedem ce se va face de-acum înainte.

REPARAȚII... CATASTROFALE

La cantina numărul 2 a Institutului politehnic din Timișoara au început, în sfîrșit, reparațiile capitale, dar exact în același timp cu deschiderea anului universitar. Drept urmare, cei 1 500 de studenți care serveau masa aici au fost răspîndiți la celelalte cantine din centrul universitar. La rînd se stă acum cîte o jumătate de oră. Indulcirea situației nu se întrezărește. Reparațiile contractate pentru vară (!!!) de I.O.R., adică Întreprinderea Orășenească de Reparații, se preconizează a dura cîteva luni, deși, după cîte spun năpăstuiții de la Politehnică, toți inginerii de la I.O.R. sînt absolvenții acestui institut și... poate... ar trebui... Firește, aici nu e cazul să se lucreze după simpatii, însă... de! Fiecare cu speranțele lui, deși niciodată I.O.R. nu și-a onorat la timp angajamentele contractate cu institutele timișorene.

Sugerăm ca I.O.R. din București (Întreprinderea Optică Română) să furnizeze „tizei" sale din Timișoara un aparat optic special, prin care aceasta să privească mai atent la... îndeplinirea sarcinilor ei profesionale.

CONVORBIRI

GENERAȚIILE MATEMATICII

Intr-un aspru halat de șiac, amintind pe dascălul din Scrisoarea eminesciană, academicianul Grigore C. Moisil te salută în pragul locuinței. Cabinetul său de lucru — straniu cub de beton — este literalmente căptușit cu zeci de mii de fișe ordonate în rafturi. Conversația se duce ore în șir, amenințată clipă de clipă cu suspendarea. Ea moare mereu, torturată de sonerie și de grija de timp acuzată continuu ; renaște de fiecare dată din paradoxuri, din plezanterii, din întorsături de frază, din farmecul pasionat al acestui om, [illegible] care stenografierea l-ar face să lîncezească, p[illegible] conformismul îl încîntă mai puțin decît contr[illegible]ile, pe care contrazicerile îl incită la vorbă c[illegible]e sirene ale spiritului. Plictisit de sfială și etichetă, întărîtat de cutezanță și contraargumente, profesorul Moisil este un causeur **ideal, stimînd fiece replică a interlocutorului, răspunzînd fiecărei observații, neuitînd nici o replică întreruptă, legînd minutele într-o focoasă și fără fisuri dezbatere de idei. Mîna desenează continuu pe hîrtiile succedate mozaicuri de imagini și cifre. Amuzate și totodată prețuitoare, severe și totodată colegiale (epitetul „paterne" nu e aici potrivit), privirile sale, străjuite de marile aripi iscoditoare ale sprîncenelor, par nobile și fidele blazoane ale contradicției.**

Valuri mari de gîndire, întrerupte doar de scînteieri ce le aparțin tot lor... Iar la urmă, tot ce a fost trecător se face uitat, dezvelind o formă masivă, armonioasă.

De data aceasta — ceea ce G. Călinescu ar fi numit

O biografie spirituală

Tatăl meu (cu care am intrat în Academie în aceeași săptămînă a anului 1948, el — însă — membru corespondent din 1912 !), arheologul și numismatul Constantin Moisil, a fost dintre aceia care voiau să practice o istorie mai precisă decît istoria poetică din vremea lui. Îi datorez, poate, nu numai că am devenit matematician, dar și că am încercat să fac o matematică mai puțin aridă decît se obișnuiește.

Bunicul meu era profesor de latină la liceul din Năsăud, iar străbunicul (**vicar foraneu**) s-a numărat printre cei ce au condus în secolul trecut operațiile pentru înființarea acestui liceu.

Mama și încă o soră a ei au fost profesoare, iar tatăl lor învățător. Așa că, vorbind de familia mea, pot spune profesiunea oricăruia din membrii ei fără să mă gîndesc înainte și fără să constat la urmă că am greșit.

Cum apare o școală

Formarea generației matematice din care fac parte coincide cu începuturile matematicii abstracte moderne românești. Generația mea a pășit cu dreptul. Ea a profitat de faptul de a fi avut ca profesori **oameni de știință**, și ai căror profesori au fost și ei **oameni de știință**. Mă gîndesc la David Emanuel, profesorul meu și al profesorilor mei. El era doctor în matematici al Universității din Paris. O a doua generație a fost cea a lui Pompeiu, Țițeica, Davidoglu, care la începutul veacului (proaspeți, și ei, doctori de Paris) au venit ca profesori la noi în țară. Între 1907 și 1914 numărul matematicienilor care-și luau doctoratul și se întorceau acasă era în creștere : Traian Lalescu, Simion Sanielevici (de la Paris), Alexandru Myller, Victor Vâlcovici, Vera Myller-Lebedev (de la Göttingen). Pe acești oameni de știință — cei de vîrsta mea — i-am avut profesori, și încă pe alții trei mai tineri : Simion Stoilov, Octav Mayer și Octav Onicescu. În primii ani de după război, an de an, am urmat facultatea din București Miron Nicolescu, Nicolae Ciorănescu, eu, Tiberiu Popovici, Gheorghe Mihoc, Nicolae Teodorescu, Caius Iacob, iar pe cea din Iași Mendel Haimovici, Gheorghe Gheorghief, Ion Creangă, Ilie Popa. Atunci, Traian Lalescu închega un prim grup de matematicieni care și-au luat doctoratul în domeniul cercetărilor lui. Mai trainică a fost însă școala lui Dimitrie Pompeiu la București și a lui Alexandru Myller la Iași. Pe atunci s-au luat primele doctorate în matematici la noi în țară. La Iași, Silvia Creangă și Octav Mayer ; la București, Dan Barbilian și cu mine. Aceasta ne făcea să avem încredere în posibilitatea creării unei școli matematice românești, a unei **opinii publice matematice** românești, lucru care a putut fi obținut încetul cu încetul. Autonomia nu însemna însă, în gîndul nostru, lipsă de contact. Matematicile din țara noastră au avut întotdeauna contactul cu matematicile din toată lumea.

Cum se dezvoltă o școală

Problema mare pe care a trăit-o generația mea a fost aceea a schimbării esențiale a structurii științelor matematice : apariția matematicilor zise **moderne** și (acum, de curînd) apariția matematicilor pe care le voi numi **foarte moderne**.

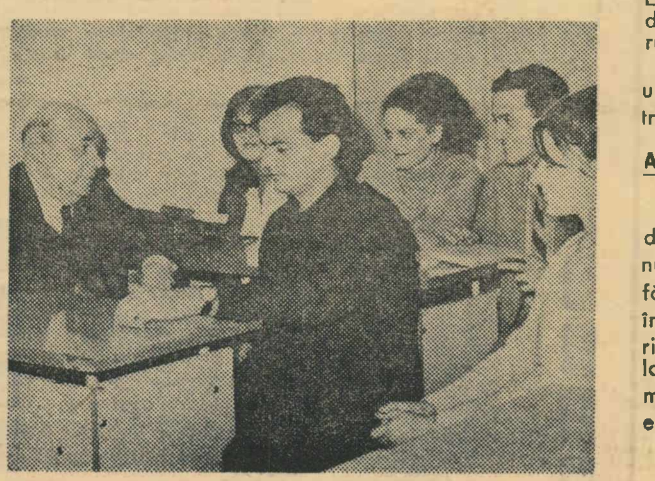
Primele însemnau înlocuirea matematicii clasice, dominată de ideea de cantitate, prin matematica modernă, dominată de ideea de structură. Greutatea consta în primul rînd în A ÎNȚELEGE că se petrece o astfel de schimbare. **Istoria e mai greu să o înțelegi decît să o trăiești.** Și trebuie mărturisit că înțelegerea la noi în țară s-a produs destul de repede, astfel încît, ca grad de modernitate, adeseori spiritul cursurilor din România era mai modern decît al celor din marile capitale. Acest fapt a avut două consecințe importante : 1) nu s-a creat o ruptură între generația mea și generația celor mai tineri ; 2) matematica a putut face față aplicațiilor ei, **foarte moderne**, în unele domenii cu care odinioară nici nu se putea bănui că ar putea avea vreo legătură. Azi avem o generație de matematicieni tineri și foarte tineri care au reușit să-și cîștige o mare faimă în întreaga lume matematică. Voi numi în treacăt pe Ionel Bucur, pe Nicolae Cristescu, pe Romulus Cristescu, pe Nicolae Dinculeanu, pe Ciprian Foiaș, pe Solomon Marcus, pe probabiliștii noștri și pe atîția alții a căror lungă citare ne-ar lua prea mult spațiu.

Matematicile și cartea

Poate că una din cauzele care ne-au permis această rapidă încadrare în matematicile moderne a fost și faptul că noi citeam cărți din TOATE țările, și TOTUȘI, și TOCMAI DE ACEEA, nu ne încadrasem în nici o școală matematică străină. Biblioteca matematică din Iași primea toate revistele și toate cărțile matematice care apăreau în lume — e meritul mare al profesorului Myller. Pe de altă parte, profesorul Simion Stoilov avea preocupări în ramuri foarte moderne ale matematicii, și la seminarul său veneau toate revistele în care apăreau articole importante. Este ceea ce trebuie subliniat cu atît mai energic astăzi.

A avea elevi

Statistic, generația actuală e mai spornică în personalități decît a noastră. Odinioară, în matematici, o promoție dădea cel mult un consacrat. Azi pot să număr anual 10—15 candidați la eternitate.

Pe lîngă emanciparea științei (de care vorbeam înainte), intervine caracterul de masă al învățămîntului (selecția cadrelor se face din 20 milioane locuitori). Pe lîngă amîndouă aceste cauze sînt și altele de natură morală. Le voi enumera.

Schimbarea gărzii matematice se face la noi fără tensiuni între generații. Și acest lucru se datorește unui alt lucru : între profesorii din generația mea n-au existat fricțiuni. N-au existat concurențe. N-au existat invidii materiale. Am fost cu toții satisfăcuți la momentul oportun, n-am avut printre noi acriți. **Nu s-a înveninat nimeni, am privit munca, viața, cu o anume bucurie.** E moștenirea lui Dimitrie Pompeiu la București, a lui Myller la Iași, care ne-au transmis mîndria de a avea elevi. Și atunci noi am dorit de asemenea **să avem elevi**. Dacă ajuți pe cineva doar ca să-ți rămînă recunoscător, el nu-ți va rămîne recunoscător. Iată de ce avem dorința pură, și simplă, și liniștitoare de a avea elevi. Să nu uităm că Barrow a rămas în dicționare ca dascăl al lui Newton !

Arta și știința

Actele de creație artistic și științific sînt asemănătoare, deși pare-se că încă nu știm nici cum se face literatura, nici cum se fac matematicile. Evident e însă că părerile despre valoarea operei de artă corespund cu părerile despre valoarea operei științifice. De asta au grijă estetica, respectiv axiologia.

E necesar să răspundem, însă, altei întrebări : Pentru ce facem știință ? (literații spun că știu pentru ce fac literatură). Noi credem că facem matematici pentru a îmbunătăți viața omului. Și mărturisesc că simplificăm puțin.

Grupul Bourbaki din Franța consideră că matematica se face „pour l'honeur du genre humain". Ei, asta mi se pare și mai puțin complet. Eu nu contest că un om trebuie să fie vanitos, să se bucure abstract de ce-a făcut, dar acesta nu e totuși un răspuns științific, ci o convenție.

Arta și mașinile

În tentativele de artă cibernetică persistă o eroare gravă cînd e de concepție, mai puțin gravă cînd e doar de limbaj. Se spune : „versuri scrise DE CĂTRE o mașină de calcul" și nu „CU o mașină de calcul".

Adevărul e că mașina este și trebuie să fie considerată un instrument, folositor cu atît mai mult cu cît întreaga logică a conceptului a rămas în urma logicii matematicii. Mașina cibernetică poate fi folosită la orice, așa cum e folosită electricitatea în industrie, în bucătărie, în biblioteci și în frizerii.

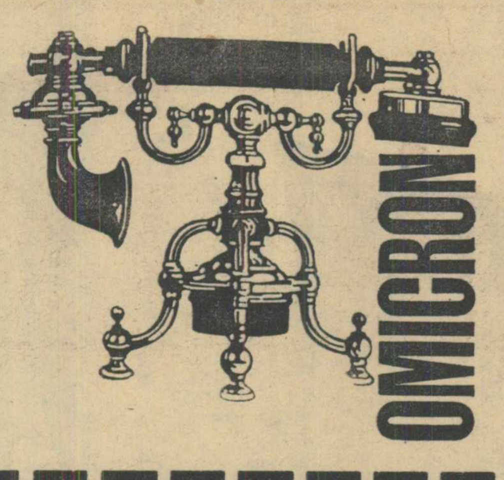
Aurel Stroie a compus cele două **Laude** ale sale punînd mașina să-i rezolve anumite probleme de creație. El a făcut ceea ce face un poet consultînd dicționarul de rime. Nu înseamnă că poezia e scrisă de dicționarul de rime, nici că mașina i-a scris lui Stroie lucrările.

Înseamnă doar că știința a mers mai rapid și a creat un nou grad de civilizație pentru specialiști (în cazul nostru, pentru artiști).

Artiștii rămîn astfel datori

Evident. Ce trebuie să facă pentru a-și deveni, la rîndu-le, contemporani ? Ei trebuie să onoreze pe fizician nu exploatînd situațiile brute din viața fizicianului, ci făcînd literatură la nivelul fizicii moderne. În spirit, nu în literă. Spun asta gîndindu-mă la o anume cochetărie cu cuvintele „științifice" și care trebuie din capul locului evitată. Ion Barbu folosea uneori astfel de termeni, dar pentru matematicianul Dan Barbilian ei erau cunoscuți de două sau trei decenii.

Romulus RUSAN

Limba germană fără profesor

Cu toate că anul universitar a început la 1 octombrie, nici pînă astăzi studenții anului I de la Facultatea de științe economice a Universității craiovene nu au început cursul de limbă germană. Decanatul a fost anunțat de mai multe ori, dar nu s-a rezolvat nimic.

Deocamdată, singurii ce se prezintă la ore sînt studenții, care, după trecerea sfertului academic, pleacă la plimbare, întrebîndu-se dacă la examene li se va permite să povestească cum s-au distrat în orele de limbă germană.

Bineînțeles în românește, căci la germană sînt toți începători, și dacă nu se iau urgent măsurile necesare începători vor rămîne. Așteptăm ca decanatul să înceapă...

Nedumeririle... Ceahlăului

Și după ani de hibernare, comisia de turism a centrului universitar Iași a hotărît să organizeze o excursie în masivul Ceahlău, numai pentru studenții Conservatorului „George Enescu" (prima în ultimii ani). S-a bucurat Ceahlăul că o să asculte și el puțină muzică cultă, că tot fluier aude de cînd e pe lume. S-au bucurat și studenții Conservatorului că o să-și mai dezmorțească încheieturile „prin cele coclauri". Și-au pregătit băieții rucsacuri, ghete, sticle cu întăritoare pentru urcuș. Cînd colo, ce să vezi! Comisia de turism a anulat excursia. Fără explicații. Drept care Ceahlăul și-a pus iarăși cușma de nori, supărat, iar fruntea i s-a încrețit a mirare. Studenții de la Conservator și-au reluat simfoniile neterminate ale promisiunilor. Și ei se miră. Credeam că numai muzicienii se pricep la... tromboane! Acum au aflat că se pricep și cei din comisia de turism!

Falsă identitate

S-a repezit la portarul cantinei „Regie", l-a dat la o parte cu o mînă protectoare și i-a spus cu un zîmbet afabil: „Sînt vicepreședinte la studenți! Înțelegi, dom'le! Sper că atîta lucru ai auzit! Și n-are rost să mă legitimezi". La insistențele portarului — „Vice-nevice, arătați-mi cine sînteți!" — „numitul" vicepreședinte îi țipă din nou în față „identitatea" și zboară pe scările cantinei spre masă. Se așează demn, își cere porția și în timp ce își mesteca „haleala", împreună cu izbînda sa inconsistentă, apare administratorul cantinei. — „Sînt orele 21,30, ați întîrziat de la programul obișnuit, așa că, vă rog, cartela!" — „Nici o cartelă, răspunde enervat la culme „vicele". Dacă n-ai auzit de mine, documentează-te!" (De reținut limbajul pseudo-familiar).

Și, pentru că o „documentare" cu ajutorul organelor de miliție în astfel de cazuri dă rezultate, a fost de-ajuns să i se sugereze că va fi legitimat curînd de cei în drept. Gluma începuse să se îngroașe și să miroasă foarte de-aproape... a miliție. Așa că tînărul a renunțat repede la funcția de vicepreședinte și cu lacrimi în ochi a redevenit ceea ce era: studentul în anul IV la Electronică — Gînga Nicolae.

Lacrimile stoarse de teama imposturii l-au înduioșat pe unul dintre directorii educativi ai Institutului politehnic. N-am aflat însă pînă în prezent cît de „înduioșați" au rămas toți acei care răspund de adevărata identitate a studentului Gînga Nicolae.

ÎNTÎLNIRE CU STUDENTUL... PAVEL POPOVICI

La Casa de cultură a studenților, cosmonautul sovietic Pavel Popovici și soția sa, pilotul de încercare Marina Popovici, ne-au făcut o vizită... colegială. „Ca student al Academiei Militare, a început cosmonautul, vă transmit salutul nostru studențesc, vă doresc succese la învățătură și la examene. Îmi face mare plăcere să fiu în această țară, pe care am văzut-o din Cosmos. Numai că din păcate, de acolo nu poți vedea și oamenii..."

Cunoștința cu un cosmonaut în... carne și oase fiind, desigur, pentru studenți un eveniment cu adevărat senzațional, întrebările au abundat. De aceea nu vă putem reproduce decît puține aspecte ale discuției „S-a stabilit ca zborul meu și al lui Nikolaiev să aibă loc între 11—12 august, relata Pavel Popovici. În fața noastră se punea o sarcină foarte serioasă: era primul zbor de durată și primul zbor în grup. Trebuia să verificăm conducerea a două nave cosmice și apropierea lor. Pe 11 august l-am condus pe Nikolaiev la rachetă. Pe 12 a început zborul meu..."

— O indiscreție: v-a fost frică?

— Sînt de naționalitate ucrainean și nouă ne place să cîntăm. Eu am cîntat tot timpul pînă la urcarea în rachetă.

— Cum a fost zborul?

— Înainte de zbor medicii au pus foarte multe aparate pe corpul meu. Liftul m-a urcat la cabina din vîrful rachetei. De aici legătura cu pămîntul se ține prin radio. Aveam toate posibilitățile să mă simt bine, deoarece puteam regla atmosfera cabinei după plac. Am menținut temperatura cabinei la 12 grade. Racheta dezvoltă 20 de milioane de cai putere. Se zboară pe verticală, pentru a parcurge cît mai repede stratul dens al barierei termice. Cînd ajungem să zburăm cu 8 km/s prima treaptă a rachetei începe să se desprindă de navă și aceasta își începe rotația în jurul Pămîntului. Cosmonautul simte starea de imponderabilitate. Titov m-a avertizat că atunci cînd mănînc să țin gura închisă. În timpul mesei Nikolaiev s-a apropiat la 6 km. de mine și mi-a spus: „Pașa, poftă bună!" Am cuplat radioul, am deschis gura ca să-i răspund, și toată mîncarea mi-a zburat afară. Mîncarea era cît se poate de pămîntească, bucățele de biftec, pîrjoale.

— Cum se vede Pămîntul din Cosmos?

— Pămîntul văzut din Cosmos pare a fi acoperit cu un voal foarte fin.

— Pe cînd un nou cosmonaut în familia Popovici?

— Fiica mea Natașa va fi medic stomatolog sau muzician. Prea sînt mulți aviatori în familie...

L. IANCOVICI

POEZIE... ÎN ABSENȚA AUTORILOR

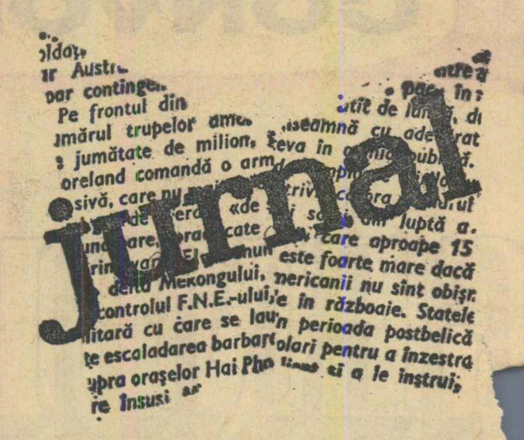
Un nou cenaclu studențesc, sub auspiciile Universității clujene, a devenit punctul de atracție al iubitorilor de poezie, din două în două miercuri, în sala clubului „Avram Iancu". Pînă acum nimic neobișnuit — căci, desigur, inaugurarea unui nou cenaclu studențesc nu este și nu ar trebui să fie un lucru neobișnuit. Ceea ce duce la consemnarea acestui fapt de cultură la rubrica de față e însă o noutate de ordin extraliterar.

Și anume faptul că la tînărul cenaclu clujean nu se citește nimic. Să fim bine înțeleși — nu se citește, dar se ascultă! Veți întreba cum e posibilă această „minune"... Foarte simplu. Poeții, conștienți de „micile mari" dezavantaje ale prezenței directe în fața publicului, își înregistrează în prealabil creațiile pe bandă de magnetofon iar la ședințe iau loc în sală, ca simpli comentatori. La nevoie, pot să nu-și facă în niciun fel simțită prezența...

Inaugurarea originalului cenaclu a avut loc la 25 octombrie, cînd s-au ascultat și discutat 22 de poezii aparținînd Angelei Marinescu. Sperăm că, profitînd de avantajul semi-anonimatului, cenaclul clujean va anunța în cel mai scurt timp primele confirmări de talent.

Radu PICIU

AH! CINEMATOGRAFUL...

Carné, Carné... a cita oară? Din fericire, nemulțumirile se potolesc odată cu începerea primului film: „Le Quai des brumes". Interesul devine parcă nou. Filmul îmi era cunoscut, dar Carné nu este un scriitoraș oarecare al ecranului, anost, papagalisit ori sîcîitor. Dovadă, liniștea deplină din sala de proiecție, atractivitatea pe care o resuscită o povestire atît de veche în adevărul ei, dar atît de plină de prospețime sub stratul vag de colb cu care o acoperise timpul. Doar capul, datorită oboselii, îți vîjîie ușor, ca un ghioc ascultat la ureche. Impresia redescoperirii nu mă surprinde. Ea mă stăpînește ori de cîte ori revăd un film de demult. Contactul meu cu cinematograful a avut loc într-o perioadă puțin-puțin mai tînără decît vîrsta celor dintîi opere ale lui Carné. Aceasta s-a întîmplat într-un orășel din sudul Dobrogei, unde mi-am petrecut o parte din copilărie. Cinematograful „Vox" era vecin casei noastre. Nu împlinisem încă 4 ani, dar zi de zi eram oaspetele poftit și nepoftit al sălii întunecoase de la „Vox", în care se auzeau troznind semințele între dinții vînjoși ai bărbaților și femeilor veniți de prin satele învecinate și, adăstînd, între precupeție și treburi oarecari, în fața ecranului ticsit de întîmplări. Mi-amintesc destul de confuz: se vindeau bigi-bigi, sugiuc, susan, bragă pe bani mărunței, pe care Seid, un turculeț nu mai înalt decît vasul de aramă, lustruit oglindă, purtat pe umărul stîng, îi pipăia pe întuneric cu o agerime fără greș, confirmîndu-ți cu glasul cîntat: „Ai dat la tine doi bigi-bigi". Pînza ecranului mă vrăjise de-a binelea, deși nu prea înțelegeam mare lucru. Norocul meu erau frații mai mari; obligați să-mi citească din cărțile lor — cumpărate la debitul lui Omer, îmi astîmpărau astfel aprinsa curiozitate pentru film. Mai tîrziu, cînd am învățat să citesc, m-am pomenit în posesia — cum s-ar spune astăzi — a unui punct de referință imediat, care mă va ajuta să pătrund tainicele unghere năpădite de lumini și umbre ale cinematografului. Abia acum însă, cînd văd tot ceea ce a creat mai bun cinematograful de la Lumière și Meliès la Antonioni, îmi pot explica și fixa impresiile și senzațiile atît de fulgurante ale întîlnirii mele cu arta filmului. Este stranie această paradă vie a unei civilizații de jumătate de veac. Ființa noastră a rămas aceeași: iubim și trăim ca totdeauna, doar concepțiile par oarecum înnoite, mai mult îmbogățite, iar scrupulul gusturilor de azi le urmăresc și ele „a pas de loup". Poate de aceea un film rămîne bun atîta timp cît oamenii sînt descriși fără fioriturí savante, ci așa cum trăiesc ei de la naștere pînă la moarte. De pildă, un anumit documentar, oricît de valoros, șochează neplăcut spiritul atunci cînd scormonim adînc, dincolo de obligațiile genului. Cunosc documentare în care istoria joacă un rol secundar, mijlocită fiind mai mult prin intermediul unor instantanee de fapte surprinse disparat, sau, pur și simplu, această povestire nu există. Bineînțeles, n-am crezut niciodată într-o operă de artă străină înțelesului; producția artistică desemnează semnificații în gradul cel mai înalt, aproape inefabil. Louisiana Story, Omul din Aran, Nanuk (luate la întîmplare), rămîn niște povestiri marcate de înțelesul grav, sacerdotal, pe care-l dezvăluie ființa omenească. În schimb, Simfonia Berlinului, sau unele din documentarele lui Joris Yvens, tot atît de frumoase, tot atît de artistice, întîrzie prea mult în planul unei realități prezentate spectatorului, discursiv. În definitiv, artistul vede într-un mod foarte particular. Aici întrevedem, de altfel, valoarea originalității. Îndrăznind însă, o lectură personală asupra oamenilor și lucrurilor peste care obiectivul lui Ruttman sau Yvens planează cu detașare, ai senzația unei sufocări. Sentimentul nu este raportat numai la documentar, ci chiar la marele film, cel artistic, în ciuda unor distincții specioase.

Napoleon T. IANCU

Tuturor cititorilor și corespondenților, redacția le pune la dispoziție, săptămînal, coloanele rubricilor de mai sus

TRADIŢII ŞI REALITĂŢI STUDENŢEŞTI FINLANDEZE

Finlanda ! Pentru mulţi ea evocă doar cele 1000 de lacuri (care în realitate sînt peste 60.000), pe Sibelius sau Laponia cu pitoreştile ei turme de reni. În rest, mai nimic. Cei care sosesc la Helsinki sînt însă impresionaţi de frumuseţea acestui oraş, de civilizaţia acestui popor. Finlanda este o ţară modernă, care trăieşte trepidant, care construieşte totul într-un ritm viu. Şi o ţară cu o străveche cultură şi universitate, cu îndelungi tradiţii ale mişcării studenţeşti. Pentru a le putea cunoaşte mai îndeaproape ne-am îndreptat spre sediul Uniunii generale a studenţilor din Helsinki. Pe dl. *Tuomo Laitinen*, secretarul general al Uniunii, l-am întîlnit în biroul său din sediul de pe bulevardul Manerheim.

O UNIUNE CENTENARĂ. — Activitatea Uniunii naţionale a studenţilor creată în 1868 la Helsinki a fost dusă pînă în 1917 în condiţiuni extrem de grele, din cauza imperialismului ţarist, care a împiedicat sistematic întrunirile studenţilor din Marele Ducat al Finlandei. După obţinerea independenţei, studenţii au reorganizat asociaţia lor pe baze democratice, ultima reorganizare datînd din 1932.

Cei 25.000 de studenţi ai Universităţii din Helsinki aleg din doi în doi ani un comitet format din 60 de persoane, marea majoritate studenţi. Din membrii comitetului doar 6 fac parte din partide politice şi anume : patru sînt membri ai partidului social-democrat, unul al partidului comunist şi altul al partidului liberal. Comitetul de conducere este format din 20 de persoane care se ocupă de 5 comisii (probleme generale, studii, externe, sociale şi administrative).

În învăţămîntul superior din Finlanda toţi studenţii sînt obligaţi să plătească taxe şcolare pentru fiecare semestru, precum şi pentru fiecare examen în parte. Se percep de asemenea taxe şi pentru folosirea laboratoarelor sau pentru împrumutul cursurilor de la biblioteca universitară. Cămine-internate pentru cazarea studenţilor provinciali sînt doar trei şi au o capacitate redusă, de numai 3000 de locuri. In prezent se construieşte cel de-al patrulea cămin. În ceea ce priveşte taxele şcolare, repartizarea locurilor din cămine şi aprobarea pentru servirea meselor în restaurantele cu autoservire pentru studenţi, un rol deosebit revine Uniunii studenţilor care construieşte blocuri pentru cazarea studenţilor cu fonduri obţinute prin colectă şi donaţii. Cel mai recent cămin a fost ridicat cu fonduri din care 10 la sută au fost alocate din bugetul Uniunii, 8 la sută ca ajutor din partea statului şi restul de 82 la sută prin contribuţii. Uniunea acordă împrumuturi studenţilor, cu dobînzi scăzute şi cu restituiri după terminarea studiilor. Aceeaşi uniune acordă anual 1000 de burse pentru merite deosebite la învăţătură şi 200 de burse pentru studenţii foarte săraci.

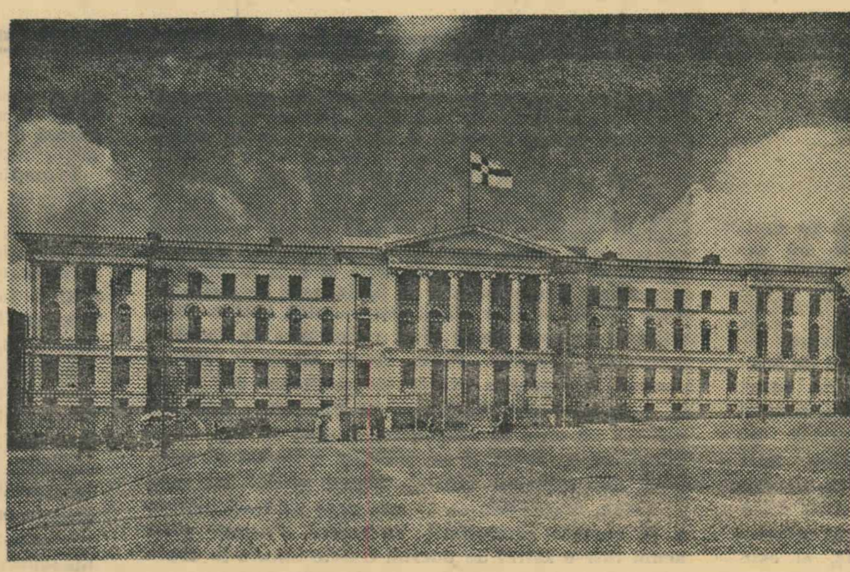
PE SCENA TEATRULUI NAŢIUNILOR. — Secretarul general mă invită să vizitez clădirea care aparţine Uniunii, unde se află birourile şi sălile de şedinţă ale comitetului de conducere, o sală de spectacol modernă cu 550 de locuri, săli de repetiţii etc. În felul acesta facem cunoştinţă cu cel mai puternic cerc de teatru din Finlanda. Întîlnim pe conducătoarea acestui teatru studenţesc, d-na EIJA ELINA BERGHOLM, care este totodată şi o cunoscută regizoare. Foarte binevoitoare, după ce îşi exprimă admiraţia pentru teatrul studenţesc român, ne înfăţişează cîteva din realizările teatrului ce-l conduce şi care cuprinde 130 de persoane (artiştii fiind recrutaţi numai dintre studenţi). În ultimul an, cele 124 de reprezentaţii teatrale studenţeşti au fost vizionate de 24.000 de spectatori. Cel mai răsunător succes al teatrului studenţesc din Helsinki a fost realizat în 1967, la Nancy (Franţa), unde a obţinut marele premiu al festivalului teatrelor studenţeşti. După această adevărată performanţă, teatrul studenţesc finlandez a prezentat două spectacole pe scena Teatrului Naţiunilor din Paris. Piesa care a primit acest important premiu internaţional se numeşte „Cîntecul celor 1000 de apartamente" şi a fost scrisă de *Marja Leena Mikkola* şi prezentată în regia interlocutoarei noastre cu o muzică de *Kaj Chydenius.*

Teatrul studenţesc modern prezintă în general spectacole dramatice îmbinate cu muzică. Una din piesele care s-au reprezentat de sute de ori în ultimii ani este „Lapualais Ooppera", scrisă de *Arvo Salo* şi *Kaj Chydenius* (preşedintele cercului de teatru studenţesc). Piesa tratează o problemă istorică din jurul anului 1800 şi este acompaniată de cor şi muzică. Întreg spectacolul a fost înregistrat pe discuri şi răspîndit în toate colţurile Finlandei. D-na Bergholm ne împărtăşeşte faptul, nu lipsit de interes, că numeroase spectacole ale teatrului studenţesc sînt retransmise în direct la televiziune sau radio. Iar în unele cazuri sînt imprimate de casele de discuri. Toate sumele de bani obţinute de teatrul studenţesc, în afara acoperirii unor mici cheltuieli (numai regizorii sînt salariaţi), sînt donate unor ţări slab dezvoltate din Africa centrală sau America de Sud.

Pentru stagiunea anului în curs sînt prevăzute nu mai puţin de 7 premiere şi în prezent se pregăteşte un mare spectacol denumit „CIRCUS D'EUROPE". Acţiunea se petrece, contrar titlului, în Finlanda, şi dezbate tot o problemă socială acută, aceea a exploatării. Spectacolul va fi retransmis la televiziune direct dintr-o uzină unde este plasată acţiunea, actorii vor lua locul muncitorilor, iar aceştia din urmă se vor aşeza pe scaunele spectatorilor.

LAURI PENTRU SPORT — Intrăm în sala de şedinţe a comitetului... Poate că această încăpere nu ne-ar fi impresionat cu nimic... dacă nu am fi văzut numeroasele fotografii de pe pereţii sălii. Aflăm că aceste fotografii reprezintă portretele tuturor preşedinţilor activi ai Uniunii din 1918 şi pînă în prezent, aranjaţi în ordine cronologică.

Pătrundem apoi în sălile în care se află instalat clubul sportiv al Universităţii, care depinde la rîndul lui de o mare organizaţie studenţească care se ocupă de problemele sportive din întreaga Finlandă. *Dl. Jarvinen*, secretarul clubului, îmi prezintă cîţiva din laureaţii sportivi... şi în fruntea lor ne arată cu îndreptăţită mîndrie fotografia lui *Jouko Kuha*, campion la 3000 m obstacole la ultimele jocuri mondiale universitare disputate în acest an la Tokio.

● Universitatea din Helsinki — o impresionantă carte de vizită ; creată în 1640 la Turku, pe atunci capitala Finlandei ● În 1828 transferată la Helsinki ● În 1967 peste 25 000 studenţi in 9 facultăţi : drept, filologie şi istorie, matematică, ştiinţe sociale, filozofie, farmacie, medicină, agricultură şi silvicultură ● O curiozitate : cursurile facultăţilor de medicină şi agricultură durează 7 ani ; şi alta : limbi obligatorii de studiu — finlandeza şi suedeza.

Clubul are de asemenea secţii puternice de schi, hochei, baschet şi gimnastică. Dl. Jarvinen se interesează de activitatea sportivă studenţească din România şi-şi exprimă dorinţa realizării unor întîlniri pe bază de reciprocitate la diferite discipline.

CLUBURI ŞI REVISTE. — Ne întoarcem împreună cu dl. Laitinen în biroul său. De la începutul întrevederii doream să-l întreb cum se distrează tineretul universitar în orele lui libere.

— În Helsinki există circa 70 de localuri mici (le-am putea numi cluburi distractive), aflate la dispoziţia tineretului. Aci se organizează seri literare, muzicale şi, desigur, dansante. În afara acestor localuri, mai există numeroase restaurante-dancing, care au matinee săptămînale între orele 17—20 şi la care, în fiecare seară după ora 20, se poate dansa, fără a consuma cine ştie ce. Exactitatea acestor informaţii am apreciat-o în seara aceleiaşi zile, la restaurantul-dancing „Bătrînul Robert". Într-adevăr, la ora 8 seara, orchestra, compusă din cinci instrumentişti şi o cîntăreaţă de muzică uşoară, şi-a început programul. După o jumătate de oră şeful orchestrei a invitat la dans (ca o curiozitate, la mese stau separat fetele şi separat băieţii).

Înainte de a încheia instructiva vizită făcută la sediul Uniunii generale a studenţilor din Helsinki, mă interesez despre presa studenţească. Dl. Laitinen mă informează despre săptămînalul YLIOPPILASLEHTI, fondat în 1903, care apare într-un tiraj de 42.000 de exemplare şi este răspîndit pînă în cele mai îndepărtate regiuni ale ţării. În general presa studenţească a devenit treptat un for pentru discuţii interesante şi aprinse despre o mare varietate de subiecte (de la literatură la tot felul de probleme sociale şi culturale). Uniunea generală a studenţilor acoperă o parte a cheltuielilor necesitate de revistă, iar restul provine din reclame şi din vînzarea săptămînalului. În continuare, secretarul general ne împărtăşeşte cu îndreptăţită mîndrie faptul că preşedintele republicii, *Urho Kekkonen*, directorul radiodifuziunii şi primarul general al oraşului Helsinki (pe lîngă alţi demnitari) au fost, cu ani în urmă, redactori şefi la YLIOPPILASLEHTI. În Finlanda presa studenţească (există şi alte publicaţii mai mici, cu tematici diferite, pe fiecare institut de învăţămînt superior) este un factor important în viaţa universitară.

Am mulţumit domnului Laitinen pentru bunăvoinţa sa şi am părăsit sediul Uniunii generale a studenţilor din Helsinki cu satisfacţia de a fi cunoscut aspecte interesante din viaţa tineretului studios finlandez.

Valentin ALBULESCU

Solidari cu Vietnamul

10—17 noiembrie 1967 : Săptămîna internaţională de solidaritate cu lupta poporului şi studenţilor vietnamezi. Din nou, în aulele universităţilor, pe străzile marilor oraşe, în campus-urile studenţeşti de pretutindeni se aude glasul mînios al studenţimii care protestează împotriva continuării agresiunii S.U.A. în Vietnam. Din nou, studenţii care au demonstrat în faţa Casei Albe ori în alte oraşe nord-americane, participanţii la manifestaţiile de protest de pe străzile Parisului şi Romei, Bonnului şi Londrei se adună în mitinguri spre a-şi exprima solidaritatea cu eroicul popor al Vietnamului. Şi, ca întotdeauna, poporul şi studenţii români sprijină cauza dreaptă a vietnamezilor. În cursul acestei Săptămîni internaţionale au loc şi în ţara noastră, în centrele universitare Bucureşti, Iaşi, Cluj, Timişoara şi Craiova, mitinguri de protest faţă de agresiunea S.U.A. în Vietnam. Participanţii la aceste mitinguri, studenţi români şi studenţi străini care învaţă la noi, îşi exprimă adeziunea faţă de lupta poporului vietnamez şi adoptă moţiuni de solidaritate ce urmează să fie trimise organizaţiilor studenţeşti din R. D. Vietnam şi Vietnamul de sud. Cu prilejul acestor mitinguri se deschid expoziţii de documente fotografice şi se proiectează jurnale de actualităţi vietnameze. Acţiunile studenţilor români în cadrul Săptămînii internaţionale constituie astfel o nouă mărturie a legăturilor de unitate frăţească ce leagă poporul român şi cel vietnamez.

7 ARTE

LITERATURĂ

● *În totalitate interesant apare „Secolul XX" nr. 9. Numele lui Mircea Eliade, de care e legată în Occident o școală de studiere a filozofiei miturilor, face subiectul unor articole semnate de Zoe Dumitrescu-Bușulenga și de Ștefan Bănulescu. Z. D. Bușulenga caută să reliefeze importanța tot mai sporită a operei lui Eliade, această „vastă încercare a filozofiei omului..., contribuție prețioasă la determinarea sensurilor mitice și istorice ale gîndirii". Cîteva „aspecte ale mitului" semnate chiar de filozof, „Mitologia memoriei și a uitării", „Supraviețuirea și camuflarea miturilor", necesită o lectură mai atentă, de profunzime. Nuvela „La Țigănci", scrisă în românește, în 1959, la Paris, e de fapt o subtilă poveste de dragoste în linia mai vechilor sale proze românești.*

A doua parte a sumarului este dedicată lui Jorge Luis Borges și Dylan Thomas, stele de primă mărime ale literaturii acestui secol, puțin relevate încă publicului nostru. În continuare, K. Simonov prezintă proza regretatului Mihail Bulgakov și se reproduce „Magul negru" al acestuia. Finalul revistei este dedicat, sub semnătura acad. G. Oprescu, Elenei Văcărescu. Astfel, paginilor de început le răspund cele de sfîrșit, într-un sugestiv contrapunct închinat românilor celebri în literatura Europei și care nu au încetat de a fi români.

Romea CANTEMIR

● *De curînd a apărut în traducerea Georgetei Horodincă romanul „Renunțarea" de Michel Butor. În prima clipă încîntarea noastră nu a cunoscut margini : o carte a lui Michel Butor, atît de proaspătă încît încă nu auzisem de ea, publicată în românește ! Editurile noastre în sfîrșit la zi ! Fericirea însă, ca orice fericire, a fost de scurtă durată. Parcurgînd primele pagini am descoperit stupefiați că ne sînt de mult știute, că e vorba de fapt de cunoscutul și de mult celebrul roman „La modification". Trecînd peste faptul că formularea românească implică o schimbare de sens, o nedorită anticipare și o nuanță psihologistă demodată, care nu a stat în intenția autorului francez, titlul schimbat este de natură să nască neînțelegeri. Cititorul de la București citește „Renunțarea" și rămîne*

cu visul, niciodată îndeplinit, de a citi „La modification". Pentru că nu i se va putea argumenta că simplul cuvînt francez (modificarea, schimbarea) este intraductibil.

Ion MURAN

TELEVIZIUNE

O revistă de patruzeci și cinci de minute a evenimentelor ceva mai mult decît obișnuite este „Transfocator" — un cuvînt greu, cu anumite rezonanțe de fontă, un cuvînt de intimitate în vocabularul dragonilor din geometrie și metal. Într-unul din microreportaje aflăm orgolioși de ce și cum a consacrat televiziunea din Haga aproape o oră un elogiu competent artei populare românești. Ilustratele pakistaneze au conversat agreabil cu ideea latentă a voiajurilor, cu complexul de exotism și curiozitatea noastră. Constantin Moruzan și Radu Beligan au acceptat să devină portrete în conturul unui chestionar care putea fi mult mai interesant. Microreportajul următor despre faptul în sine și deznodămîntul expoziției internaționale de vînătoare de la Novisad n-a greșit, dar nici n-a excelat. Stadionul craiovean născut de curînd are 30 000 de locuri. Succesiunea originală a secvențelor a fost însă maculată de întrebări și răspunsuri care și-ar afla fotolii de orchestră în antologia banalităților. Și... un crainic antipatic ! Descinderea semiconfidențială la un institut de reeducare a minorilor s-a făcut cu parola titlului aluziv : „Vinovații în alt reportaj !". Imaginile tot timpul noi au fost întrerupte precoce și ingenios parcă de alerteța emoției noastre.

Aceeași emisiune a avut, pînă nu de mult, o altă etichetă („Săptămîna") și mai puține calități. Acum ea e ferită de generozitatea superfluă a comentariilor, de prelungite interviuri, iar noi sîntem mult mai atenți.

Sandra MIRON

TEATRU

Stagiunea aceasta se anunță bogată la studioul Institutului de teatru. Clasa prof. Beate Fredanov ne oferă a doua premieră cu spectacolul „Ulciorul sfărîmat" de Kleist și „Cîntăreața cheală" de Ionescu, în regia lui Laurențiu Azimioară (primul) și Octavian Cotescu (al doilea).

Spectacolul face posibilă o originală, dar susceptibilă de discuții, apropiere : romanticul Kleist și absurdul Ionescu. Dacă piesa lui Kleist (intitulată „comedie") acceptă de la început ideea unui spectacol comic, viziunea scenică surprinde.

Plecînd de la excesiva pasiune a replicii (caracteristică teatrului lui Kleist în general, dar mai puțin acestei piese), regizorul intuiește sîmburele de absurd al situațiilor, pe care, accentuîndu-l, îl convertește în farsă și grotesc. Deși pe alocuri gesticulația devine exagerată,

contrastînd cu momente de mai slabă tensiune, spectacolul creează o atmosferă edificatoare, de la decor pînă la figurația inteligent condusă (pe scenă se împleticesc tot timpul cîteva slujnice vulgare și bete) și pînă la jocul actorilor. Dintre aceștia, Valer Dellakeza, un comic savuros (judecătorul de țară), Constantin Marinescu, malefic în consilierul juridic ; Alexandru V. Moraru, Anton Taup și Luminița Blănaru se impun atenției viitoare a criticii.

După viu discutata montare de la Teatrul Mic, „Cîntăreața cheală" în regia lui Octavian Cotescu aduce o notă neașteptată : dezarticularea gestului și a replicii se calmează într-o umanizare a personajelor, care capătă aproape identitate și ne devin, în mod ciudat, simpatice.

Nu putem încheia fără a remarca decorurile scenografilor Mircea Ribinski și Nicolae Nițescu.

I. G. RUSU

FILM

GALĂ DE FILME STUDENȚEȘTI

De curînd, la Timișoara a avut loc o gală de filme studențești. Spectacolul a constituit de fapt o trecere în revistă a activității cineclubului timișorean „Gaudeamus", binecunoscut de mai mulți ani cinefililor români. Au fost prezentate astfel, în fața suporterilor din stal, mai multe filme — unele aproape celebre, altele necunoscute încă. Amintim doar trei — „Toamnă timișoreană" (premiul I la Festivalul cinecluburilor din 1965), autor Sandu Dragoș — animatorul acestui focar de dragoste pentru arta filmului ; „Căderea" (prezentat la Televiziune și elogiat de revista „Cinema"), autor Gelu Mureșan ; „Balul balicilor" — seria întîi a unui proiectat serial purtînd elocventul nume „Bobociada" și reprezentînd un alert, tineresc și spiritual reportaj. Sînt filme matur gîndite, filme despre studenți, concepute și realizate studențește, de tineri luptîndu-se cu lipsa de peliculă, de aparatură, de laboratoare. Pentru ei, pentru acești „nelefegii" care cîștigă numai mulțumirea muncii depuse, celebra dilemă „Cinematograful — artă sau industrie ?" e de mult rezolvată. Pentru ei cinematograful e PASIUNE, o pasiune în slujba căreia nu pregetă să-și pună toate disponibilitățile sufletești.

Și iată-ne obligați să revenim la o mai veche idee a noastră, la o întrebare pe care revista noastră și-o punea cu îndreptățire și într-unul din numerele trecute : Dacă acești cineamatori pot face atîtea, cu mijloace mai mult decît modeste, ce ar putea ei realiza într-un cadru perfect utilat, într-un cadru asemănător celui de la Buftea, de exemplu ?

Elisei TARȚA

„PASĂREA TĂIATĂ"

Cine știe dacă în țara noastră oamenii nu se împart decît în două categorii — singure esențiale — născuții la sat și născuții la oraș... Unii văd lucrurile, ceilalți le învață ; unii cresc cu brațele încolăcite în jurul gîtului animalelor, ceilalți descoperă animalele în dicționar ; pentru unii pădurea e o casă, pentru ceilalți, un simbol. Cînd un poet a apărut printre născuții la oraș, el este condamnat esenței lucrurilor, orice alt drum îi este închis, el nu poate decît să dispară sau să se afunde în sensuri ; cînd un poet este născut la sat, el are la dispoziție întreaga fire, cu bogăția ei de forme, de culori și de miresme, cu milioanele ei de viețuitoare ; toate i se oferă pentru că tuturora le-a fost vecin. Drumul dintre poezie și sat este, deci, mai scurt și mai ușor de parcurs.

Lectura proaspetei plachete de versuri ale Ilenei Mălăncioiu mi-a readus în minte aceste gînduri mai vechi, confirmîndu-le. Autoarea „Păsării tăiate" nu este însă numai născută la țară, ea trăiește acolo, sufletul ei se mișcă pe lîngă moară, printre puii din scorburi și printre berbeci ; satul nu este ancestral și mitic, ci prezent și concret : boii trebuie potcoviți, cosașii bat coasele, copiii sparg ouăle ciorilor, știuleții cruzi de porumb se frig pe jar, în păduri copacii sînt tăiați, oamenii neîncrezători. Fiecare sentiment are zeci de amănunte și este smuls abstracțiunii, dragostea atît de țărănească pentru animale nu are-n sine nimic sentimental, nici o clipă cititorul nu este tentat să-și amintească de Colette, iubitoarea pisicilor. Poeta, poate stîngace printre oameni, are pentru ființele nevorbitoare din jurul ei o nemărginită înțelegere și bunătate ; este un univers cu care se solidarizează pînă la topire. Și totuși, ce e ciudat și ce uimește e faptul că vorbind din mijlocul satului, glasul poetei nu este de țăran. Sensibilitatea ei este prea ascuțită pentru a fi sănătos țărănească, la modul obișnuit pînă acum într-o astfel de poezie. Cuiele bătute în copitele cailor o cutremură, o pasăre tăiată îi trezește meditații asupra morții, cioica — ursitoare fatidică — este ascultată cu fiori.

Există în genere în poeziile Ilenei Mălăncioiu o mare așteptare a destinului, venind de undeva dintr-o feminitate folclorică, dar mai bolnavă, mai tremurătoare. Poeziile de dragoste sînt în același timp de singurătate și de așteptare. O buburuză rugată să zboare, invocarea unui zmeu, amintirea unui iubit din copilărie, toate par mai degrabă rituri pentru întîmpinarea cuiva care trebuie să vină. Această neîmplinire este poezia, pentru că numai ceea ce nu se împlinește în planul vieții se poate împlini în planul artei.

Prozodic, în perfectă concordanță cu sensul, versurile au o simplitate tremurătoare, care emoționează pînă la înlăcrimare. Strofele, de cele mai multe ori de patru versuri, sînt rimate numai 2 cu 4, intenționat sărac și banal, și această lipsă de strălucire dă naștere unei monotonii calme, care scaldă totul într-o, aș zice, compasiune pentru întreaga lume, într-un cîntec cald, de o sinceritate derutantă.

Numai cînd rămîn între malurile acestui cîntec, venit în mod firesc, versurile pătrund pînă la noi. Cînd sînt gîndite pe cîte o idee, chiar frumoasă (Sturionii, Aici a venit Doja), ele curg fără să ne străbată. Dar asemenea cazuri sînt rare și Ileana Mălăncioiu, în acest întîi volum, nu ne atrage doar atenția asupra ei, ci ne-o fixează plină de interes și curiozitate asupra evoluției ce va să vină. Pentru că, binecuvîntată prin nașterea la sat, studenta la filozofie va părăsi totuși, sînt sigură, frumoasa lume populată de culori și viețuitoare, pentru a coborî, chiar dacă împotriva voinței ei, în adîncul cuvintelor, acolo unde nici o lumină din afară nu pătrunde și nu se mai aude decît sunetul propriei inimi. Și vom asculta acel sunet reverberat din adînc, cu aceeași prietenie cu care îl deslușim acum prin zgomotul cîntător al lumii.

Ana BLANDIANA

7 ZILE

CRONICA MICROBISTULUI

Cei „unsprezece“ împotriva Tebei

...Şi astfel vechea legendă se adeveri : cei „unsprezece“ bătură pe neînfrînţii tebani în chiar cetatea acestora. Oastea lui Constantin, bine pregătită, unită şi în efort şi în înţelepciune, nici nu putea să nu iasă învingătoare în faţa firavei şi speriatei trupe a lui Ivansuc.

Întrebării puse înaintea luptei de către Viorel Cacoveanu, inimosul cronicar al „Făcliei“ clujene — „Elevii lui Constantin sau studenţii lui Ivansuc ?“ — i s-a dat pe teren răspunsul pe care l-am aşteptat cel mai puţin. Înfrîngerea, ca atare, nu poate să întristeze însă prea mult pe suporterul care a reuşit să iasă de sub obsesia îngrozitoare şi ucigaşă a rezultatului. Mai ales că, drepţi să fim, cele două puncte au revenit pe merit celor mai buni — steliştilor, care au ştiut să se organizeze mai bine, aruncînd în mijlocul luptei o tripletă de şoc — Voinea, Negrea, Tătaru — şi păstrînd în avanpost pe excelentul „profesor“ care n-a greşit o singură dată. Nici plonjonul nedorit pe locul al şaptelea nu poate fi motiv de durere, întrucît „U“ are, totuşi, treisprezece puncte frumuşele şi, chiar dacă va rămîne numai cu ele — după expediţia ce-o mai are de făcut în tabăra din „Ştefan cel Mare“ — tot îi vor ţine de cald la iarnă.

Nemulţumirile sînt generate de modul în care se comportă fotbaliştii din Cluj pe teren cît şi în afara acestuia. În joc nimeni nu gîndeşte (nici pentru el, darmite pentru celălalt), apărarea e dezlînată şi nu ştie să stea lipită de adversar, mijlocaşii se pierd într-o luptă acerbă dar fără orizont, iar înaintaşii parcă n-au învăţat de cînd sînt geometria pasei. Toate acestea se petrec pe un fond general de nepregătire tehnică (Adam trimite din 6 m. un şut la o înălţime... cosmică, şi exemple sînt cu duiumul), de indisciplină tactică (nu se respectă indicaţiile de joc) şi de insuficienţă în condiţia fizică. În plus, pentru echipă — angrenată cu hotărîre într-un lung travaliu ce-şi va arăta probabil rezultatele în timp — există problema „Zoli“. Ivansuc, evident cel mai talentat jucător al „Universităţii“, socoteşte din păcate că spectacolul fotbalistic este un concert în care lui îi este hărăzit să fie solistul violonist. Şi de aici — toate păcatele : joc individual, dribling prelungit zadarnic, dispariţia noţiunii de „un-doi“, tentaţie de a juca rolul omului care trece prin zid. În meciul cu „Steaua“, Constantin i-a oferit un exemplu ideal : fotbalul este într-adevăr un concert, dar în care marele artist nu cîntă de unul singur, ci dirijează orchestra, punîndu-i în valoare pe toţi componenţii *pe care-i conduce, sigur, spre finalul triumfător.*

Iarna va oferi prilejul potrivit pentru ca Teaşcă să lucreze echipa aşa cum doreşte el şi sîntm convinşi că peste un an-doi „U“ va putea smulge chiar titlul naţional. Dacă însă se va face ordine şi în culise ! Fapte recente ne arată că şi aici mai sînt multe de făcut : Solomon fuge la Oradea într-un moment cînd ceilalţi doi stoperi sînt în spital (de altfel, bahicul peregrin a fost suspendat pe un an) ; Barbu preferă să părăsească echipa decît să renunţe, drept sancţiune, la frizura „beatles“ ; Ivansuc lipseşte la un antrenament, iar de la celălalt pleacă mai devreme „acuzînd“ întindere ; Anghelescu — acest autentic talent, care joacă din ce în ce mai prost — stă în cantonament împreună cu... soţia, care locuieşte în acelaşi cămin, numai cu un etaj mai jos ş.a.m.d.

Personal am multă încredere în viitorul echipei de la Someş. Băieţii, sînt convins, se vor aduna pînă la urmă cu toţii (inclusiv Ivansuc) în jurul antrenorilor şi, cu ambiţie, vor lua fotbalul chiar de la capăt de va fi nevoie. În această acţiune însă va trebui să simtă şi sprijinul publicului. Pentru că, după cum se pare, suporterii clujeni cam dispar la greu. Duminica trecută, 10 000 de locuri şi-au aşteptat zadarnic ocupanţii şi mai mult de o treime din tribună a rămas goală. Cînd 20 000 de argentinieni sînt „la datorie“ în Montevideo, cînd 10 000 de scoţieni îşi încurajează echipa tocmai în... Portugalia, iar 20 000 de napolitani îşi însoţesc favoriţii la fiecare deplasare, cînd afli de ce e în stare galeria oltenilor — este dureros să constaţi că oamenii din oraşul tău te părăsesc. Cred că nu poate fi moment mai trist ca acela cînd un jucător simte că a pierdut încrederea publicului său. Dar despre suporteri, despre suporterul mare şi suporterul mic, pe altă dată.

G. MITROI

CUPA „BOBOCILOR“ LA IAŞI

La Universitatea ieşeană comisia sportivă şi catedra de educaţie fizică s-au preocupat intens de desfăşurarea în condiţii optime a „Cupei anilor I“, realizînd o bună mobilizare.

Concursul de atletism, meciurile de volei, fotbal, baschet şi handbal au reuşit să atragă o masă largă de studenţi pe stadion şi să descopere noi şi promiţătoare talente. Cîteva rezultate. Fotbal : Fizică—Filologie 6—1 ; Ştiinţe economice — Biologie 5—2 ; Educaţie Fizică — Matematică 3—2. La volei întrecerea s-a încheiat, clasamentele finale avînd următoarea înfăţişare : băieţi : 1. Educaţie fizică, 2. Ştiinţe economice. 3. Filologie ; fete : 1. Matematici. 2. Filologie 3. Arte plastice.

La handbal întrecerea băieţilor a scos în evidenţă superioritatea echipelor Facultăţii de educaţie fizică, merituoasă cîştigătoare a turneului. Ea a fost urmată în clasament de formaţia Facultăţii de ştiinţe economice, în timp ce competiţia feminină a revenit fetelor de la Ştiinţe economice, cele de la Educaţie fizică ocupînd locul secund

La baschet, din lipsă de participante, „Cupa“ s-a disputat numai pentru băieţi, revenind tot echipei Facultăţii de educaţie fizică.

Consemnăm şi cîteva talente care s-au remarcat în concursul atletic. E vorba de Gabriela Rădulescu (Drept) la probele de sărituri şi de Elena Mîndrilă şi Elena Buzdugan (Ed. fizică) în probele de alergări la fete, iar la băieţi de V. Ştefan (Ed. fizică) şi V. Poenaru (Drept).

La Politehnică, mobilizarea a fost făcută de mîntuială, competiţia a început cu mare întîrziere şi, practic, a eşuat, răspunzători pentru nereuşită fiind în primul rînd şefii comisiilor sportive din facultăţi şi şeful comisiei sportive pe institut, Mihai Şeminec. Nu şi-au făcut datoria nici organizaţiile U.T.C. din institut care în mod cu totul nejustificat nu acordă atenţia necesară activităţii sportive de masă.

Pînă acum s-au disputat doar cîteva meciuri de baschet masculin, în urma cărora se conturează ca favorită echipa băieţilor de la Facultatea de construcţii. Aceeaşi rămînere în urmă am întîlnit-o şi la I.M.F., unde pînă acum s-a disputat un singur meci de baschet.

Este regretabil că unele comisii sportive şi organizaţii U.T.C. nu acordă atenţia cuvenită competiţiilor de masă, considerîndu-le drept acţiuni ce trebuie împlinite doar pentru că sînt trecute în plan şi muncind fără convingerea şi entuziasmul necesar realizării lor. Iar rezultatele — se văd.

Emil LANDER

MARIANA ANTONESCU, studentă în anul IV al Institutului de arhitectură, este realizatoarea unui nou şi valoros record republican în proba de armă liberă calibru redus 3×20 focuri, cu rezultatul de 572 puncte.

La München, în ianuarie

SESIUNEA MONDIALĂ A HANDBALULUI STUDENŢESC

Calendarul internaţional programează în luna ianuarie Campionatul mondial universitar de handbal. Unele amănunte în legătură cu această competiţie ne-a furnizat antrenorul secund al lotului naţional de seniori, prof. EUGEN TROFIN.

„Campionatul se va disputa între 4 şi 12 ianuarie 1967 în oraşul München din R.F. a Germaniei. Lista participanţilor este încă deschisă, dar considerăm certă prezenţa unor loturi valoroase, alcătuite din handbalişti consacraţi pe plan internaţional.

Formaţia universitară care va reprezenta ţara noastră la această competiţie, formaţie a cărei pregătire mi-a fost încredinţată, nu a fost încă definitiv alcătuită, în vederile noastre fiind un număr mare de jucători remarcaţi în întrecerile interne. E sigură includerea în lot a unor jucători care fac parte din naţionala de seniori, aflată în pregătire pentru tradiţionala „Cupă a oraşului Bucureşti”, ce se va disputa în Capitală între 14 şi 19 noiembrie. O a doua fază a pregătirilor cuprinde un turneu în R. F. a Germaniei, turneu în care vom urmări omogenizarea lotului şi cristalizarea definitivă a concepţiei de joc, precum şi stabilirea formulelor de echipă cu cel mai bun randament.

Meciul cu selecţionata R. F. a Germaniei (17 decembrie la Bucureşti) va da de asemenea posibilitatea urmăririi evoluţiei unora dintre componenţii lotului universitar. Condiţiile de alcătuire a echipei pentru mondialele studenţeşti sînt foarte elastice, permiţînd chiar folosirea unor jucători care au absolvit o facultate cu cel mult doi ani înainte, a studenţilor de la seral sau fără frecvenţă. De aceea, ne-am orientat — deocamdată — asupra următorilor jucători : Cornel Penu („Politehnica” Galaţi), Ştefan Orban („U” Bucureşti) — portari ; Titus Moldovan, Ioan Paraschiv, Dieter Roth, Cristian Gaţu, Gabriel Csicsid (toţi de la „U“ Bucureşti), Valentin Samungi şi Mircea Costache II (Dinamo-Bucureşti), Roland Gunesch („U” Timişoara), Gunther Speck („U” Cluj) şi Petre Papp (Dinamo Bacău) — jucători de cîmp. După cum se vede, lotul îmbină experienţa unor jucători de mult consacraţi cu tinereţea şi dorinţa de afirmare a celorlalţi — ceea ce mă face să sper în închegarea unei formaţii puternice, omogene şi în acelaşi timp cu o medie de vîrstă scăzută, deci foarte tînără.

În funcţie de comportarea acestui lot la mondialele universitare, ne vom stabili asupra jucătorilor care vor forma scheletul viitoarei echipe naţionale”.

Să sperăm că munca şi încrederea antrenorului Trofin vor fi răsplătite de selecţionata studenţească printr-un joc de calitate şi printr-o performanţă de valoarea celor care au consacrat handbalul românesc. Adică — de ce să n-o spunem ? — prin cîştigarea titlului mondial la care avem dreptul şi obligaţia să aspirăm.

Mariana BORZEA

BALONUL E ROTUND

Cînd „Viaţa studenţească“ s-a gîndit să-mi ofere rubrica „T. T“ pentru a discuta cu miile de pasionaţi, n-a intuit că funcţia subsemnatului va fi meteorică. Mai întîi — spre a nu concura filmul apusean şi pe Brigitte Bardot — i-a schimbat denumirea în „Balonul e rotund“ şi acum, prin trecerea mea ca antrenor la echipa „U“ din Cluj, trebuie să-i dea un nou profil. De aceea, în coloanele revistei, din cînd în cînd, îmi voi spune păsurile, voi încerca să notez păreri de specialist.

Toată lumea, cînd vorbeşte de fotbal, se gîndeşte numai la ce vede pe teren şi-l califică drept un joc de abilitate. Este însă prea puţin, sau pur şi simplu o eroare. Fotbalul este uman, social, iar progresul lui face parte integrantă din societate. Şi în el — ca de altfel în toate sectoarele — contribuţia valorilor este covîrşitoare.

Fotbalul (sportul) formează personalitatea jucătorului, a adolescentului. De aceea, antrenorul nu trebuie privit numai ca un tehnician, ci, ca şi ceilalţi factori — determinant. Căci noi nu putem forma numai fotbalistul pentru a ne folosi momentan de el, ci se impune a-i forma caracterul, a-i îndrepta aptitudinile. Să formăm un responsabil social — şi nu un emotiv, un vanitos, un capricios, un ironic, un impulsiv, un nervos, un dur.

Echipele pot clasifica — îmi permit să spun — jucătorii prin prisma capacităţii pedagogice a antrenorilor ! Cînd se pierde un joc, presa, radioul, televiziunea arată că echipa n-a fost în condiţie fizică, că jucătorii n-au şutat cu precizie la poartă.

Îndreptarea nu este posibilă dacă antrenorului nu i se lasă timp, dacă nu i se acordă condiţii. El va trebui să depăşească cu tenacitate obstacolele, să-şi creeze entuziasmul şi atmosfera de lucru. Să aibă cu jucătorii relaţii şi idei comune dar pline de principialitate. Să nu fie marionetă, acceptînd să i se formeze echipa sau să fie condusă de pe margine de inşi cu pretinsă competenţă. El trebuie să cunoască factorii care concură la fotbal tocmai pentru a se dovedi un priceput pedagog, un bun orientator, un ghid şi un om inteligent.

Viaţa pune la dispoziţia oamenilor curse de cai, de automobile, corride, însă aceşti spectatori nu par surprinşi, nu par curioşi şi mai ales cunoscători ca spectatorii de fotbal. Aici publicul are curaj dar mai ales gesturi ; se agită, se contractă, i se accelerează paloarea feţii ş.a.m.d. Toate acestea au înrîurire directă şi asupra jucătorilor, iar ei trebuie să reacţioneze pe măsura lor şi a celei impuse de adversar, arbitru etc. Cu alte cuvinte, să fie oameni robuşti, garantînd succesul prin personalitatea la care se cere să ajungă. Iar el — antrenorul — să ştie, să aibă o idee netă asupra muncii, fiind factotum, brodînd pe canavaua morală şi etică perspectiva jucătorului şi mai întîi pe a sa. Căci, dacă vrei să te faci antrenor, trebuie să-ţi impui mai întîi o conduită morală, iar apoi să dobîndeşti cunoştinţe care să te impună şi să-ţi asigure exigenţa competenţei.

C. TEAŞCA

etc

AVEȚI SIMȚUL UMORULUI ?

Unii iau absolut toate lucrurile în serios. Alții admit foarte bine că gluma e o necesitate socială și rîd cu ceilalți chiar cînd aceștia sînt victimele lor.

Aveți simțul umorului? Răspundeți la aceste cîteva întrebări :

1. Rîdeți singur, chiar și în public, cînd priviți un desen umoristic sau citiți o povestire proastă ?

2. Considerați că oamenii trebuie să înceteze să glumească o dată ce ating o anumită vîrstă ?

3. Vă place să rămîneți pe terasa unui café-bar pentru a vă distra privind cum trec pietonii ?

4. Rîdeți la fel ca alții cînd descoperiți că ați fost păcălit ?

5. Sînteți furios cînd un oarecare nu-și amintește numele dumneavoastră ?

6. Cînd cineva pe care nu-l cunoașteți vă telefonează din greșeală, încercați să angajați discuții pentru a vă amuza ?

7. Gîndiți că tinerii nu trebuie să glumească cu persoanele mai în vîrstă ?

8. Găsiți, în general, că oamenii foarte veseli sînt și foarte zgomotoși ?

9. Credeți că o mare parte a comicilor sînt astăzi demodați și neinteresanți ?

10. La teatru izbucniți în rîs cînd o scenă patetică vi se pare ridicolă ?

11. Găsiți că sensul glumei „se pierde“ și că e păcat ?

12. Doi oameni sînt unul în fața celuilalt. Primul spune : Crezi în fantome ? Celălalt răspunde „nu“ și dispare.

Găsiți această istorioară caraghioasă ?

13. Uitați de toate grijile cînd vedeți un film comic de bună calitate ?

14. Farsele clasice care se fac tinerilor căsătoriți vi se par ridicole și deplasate ?

15. Pentru a progresa în profesie trebuie, înainte de toate, „să fii serios" ?

16. Condamnați umorul negru pentru că pune în discuție convenții și sentimente cu care nu trebuie să glumești ?

17. Rămîneți impasibil cînd sînteți obiectul unei farse pentru că este cel mai bun mijloc de a lăsa fără efect și de a dezamăgi astfel farsorii ?

18. În paginile unui hebdomadar dați întîietate desenelor umoristice ?

19. Aspectul fizic al oamenilor (urîțenia, grăsimea, chelia) nu poate fi un subiect de glumă ?

20. Găsiți că prea mulți oameni se iau prea mult în serios ?

21. Sînteți partizan al suprimării radicale a bătăii în viața de familie și în alte împrejurări ?

22. Lucrurile care au multă importanță în viață sînt limitate pentru dumneavoastră ?

★

Marcați un punct de fiecare dată cînd ați răspuns „da“ la una din următoarele întrebări : 1, 2, 4, 6, 10, 11, 12, 13, 18, 20, 22.

Marcați de asemenea un punct pentru „nu“ la : 3, 5, 7, 8, 9, 14, 15, 16, 17, 19, 21.

Faceți totalul punctelor.

Dacă totalizați mai mult de 14 puncte vă place umorul pînă la a vehicula ironia cu multă cruzime. În acest caz, atenție ! Riscați să vă faceți dușmani. E bine de știut că nu e indicată orice glumă și oricînd, pentru ceilalți, care nu au întotdeauna aceeași dispoziție ca dumneavoastră

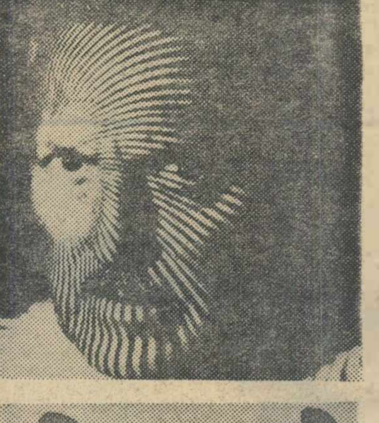
Între 7 și 14 puncte dumneavoastră nu rîdeți decît cu bună știință (calculat), dar apreciați umorul cînd sînteți în zilele dumneavoastră bune.

La mai puțin de 7 puncte, viața nu vi se pare prea amuzantă. Deconectați-vă ! O izbucnire de rîs vă face mai bine decît un medicament

(după „CONSTELLATION")

AUTOPORTRETE

Puțină autoironie și multă... imaginație grafică în aceste viziuni asupra persoanei proprii pe care autorii le-au expus la expoziția A.G.I. (Alliance Graphique Internationale). Primul autoportret aparține graficianului italian Franco Grignani, al doilea unui reputat regizor polonez de filme de animație — Jan Lenica.

PALAVRE (IV)

Serial pseudo-semantic după „LE JACASSIN" de PIERRE DANINOS

VOCABULAR GENERAL

NUMISMAT : Cuvînt rar a cărui întrebuințare este de efect ca și iconoclast.

ODALISCĂ : Toate femeile pe care francezul le întîlnește la Istanbul.

PANORAMĂ : Adesea unică. Se recomandă să te bucuri de ea !

PARIS : Parisul e Paris. Parisul nu mai este Paris. Cînd ai trăit la Paris, nu mai poți trăi în altă parte. Nu se mai poate trăi la Paris. Parisul merită o mesă. Parisul nu merită nimic. Nimic nu merită ca Parisul. Parisul nu înseamnă Franța. Franța fără Paris n-ar fi Franța.

PRETEXT : Niciodată bun, dacă-i precedat de „simplu“.

PRIVIRE : A trecătorilor : reprobatoare, amuzată, indiferentă. A copiilor de Crăciun : încîntată. A copiilor în restul timpului : mirată ori trează.

A marinarilor : pierdută în zare.
A liceenilor : obraznică.
A fetei bătrîne : resemnată.
A fetei tinere : supusă.
A businessmanului : dură.

PROFESORI : Prost plătiți, adevărat, dar au trei vacanțe.

RELATIVITATE : Cuvînt prin care dăm impresia că-l cunoaștem pe Einstein

RÎS : Trebuie citată faimoasa teorie a lui Bergson, chiar dacă nu o cunoaștem.

SCHI : a) „Este un sport minunat !" — „Cum vă înțeleg !“ ; b) „Să-ți rupi un picior numai pentru a fi un clown care alunecă pe două bucăți de lemn ?“. „Cum vă înțeleg !“.

SUBIECTIV : Ezită de a spune dacă te plasezi pe plan subiectiv ori obiectiv pentru a-l lăsa pe interlocutor pe gînduri.

TIMP : a) Aranjează lucrurile ; b) Nu aranjează nimic. Uneori trebuie pierdut. Timpul înseamnă bani, dar, curios, banii nu înseamnă timp...

ZERO : Punctul de plecare al multora. De notat că nu se pleacă niciodată de la 1

PANOPLIA PERFECTULUI SEDUCĂTOR

Viața seducătorului nu cunoaște niciodată odihna; seducătorul trebuie să fie vesel, inventiv, puțin acrobat și ingenios, pentru a scăpa de pericolele clasice ale meseriei sale.

Paul-Louis Karl Sulitzer e un tînăr de 21 de ani destul de lucid pentru a face comerț cu o serie de obiecte eficace amatorilor de „seducție". Iată obiectele pe care le-a pus în vînzare în magazine și chioșcuri : frînghii de tracțiune, utile pentru fugile prin balcoane, cu o rezervă de 300 de metri — eventual, pantofi fosforescenți pentru a fi ușor încălțați în întuneric, pudrieră-magnetofon ce poate fi trimisă cadou cu declarația de dragoste înregistrată, papagal cu magnetofon portativ pentru a fi oferit iubitei în speranța că astfel s-ar putea afla eventualele trădări, etichetă cu numele, adresa și numărul de telefon al gentlemanului, putînd fi lipită delicat în căușul unei palme (se vinde en gros : 240 franci șase sute de bucăți), pantofi cu talpă „surdină", adaptabilă pentru fuga fără glorie etc...

MODA

PENTRU PĂRUL REBEL...

Casele de coafură au imaginat cîteva modele simple pentru persoanele care au de furcă cu... părul, în stilul „puțin nebun" al anilor '30. Iată cîteva exemple : coafura „Samurai“ — de inspirație japoneză, coafura „à la zeițele grecești" și coafura în stil „Ankhsenamon" (soția lui Tutankamon), ornată cu „meșa printeselor"...

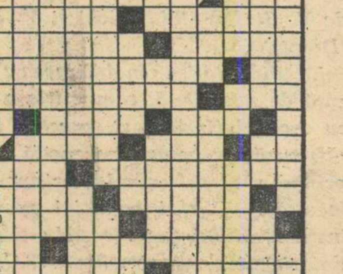

COINCIDENȚE

ORIZONTAL : 1) Luați la ochi — Indicator de formă. 2) Îi vine apă la moară — Umbrelă de soare. 3) Locuințe comune și provizorii — Un ceas... cu soare ! 4) Acțiunea de-a curăți... — Bej pe margini ! 5) Lucrează la încrucișări — Prilej de-a intra la apă. 6) Cu frumosul... — Păr nins (fig.). 7) N-are pic de suflet (od.) — Te bagă pe fir — Cuscrie ! 8) Fecior în casă — O întîmplare întîmplătoare (masc.). 9) Te face galben la față (pl.). — Își expun în public inventarul 10) Luat în furci — Prilej de ceartă. 11) Stau în cale ! — Își fac de cap. 12) Puncte de vedere — Sînt îmbrăcate în alb.

VERTICAL : 1) Îți ia privirile — Arde pe dinăuntru. 2) Dau din cap — Sînt maxime ! 3) Claie peste grămadă (pl.). 4) Dormitoare ca-n basme ! — Intră în război. 5) Sînt de lac (sing.) — Cuvînt din dicționar. 6) Tună și fulgeră (mit.). — Sînt în urmă... — Pe el ! 7) Trup din trup ! — Fruntaș... rămas în urmă ! — A face exces. 8) Își înving moartea. 9) Vorbă de oltean — Își împarte toate cîștigurile. 10) E cu cîntec — Bunici ! — Luat de guler. 11) Floricele pe cîmpii... — Cap în cap ! — Notate în carnet ! 12) Făcute cu ouă și oțet — Semnele mirării !

Constantin BUTISCA

Nota redacției

ETC. este o prescurtare pe care o folosim pentru a lăsa să se înțeleagă că știm mai mult decît spunem.